

Častno predsedstvo je prevzel prezent c. kr. Akademije za glasbo in upodabljajočo umetnost na Dunaju, dr. Karl vitez Wiener, za predsednika komiteja je izvoljen c. kr. profesor H. Wagner, ki daje tudi natančnejša pojasnila glede kongresa. (Naslov: Dunaj III.2., Sofienbrückengasse 12).

Družba prijateljev glasbe na Dunaju razpisuje povodom stolnega obstanka nagrado 10.000 K za „veliko delo za mešan zbor in orkester (s solo-glasovi ali brez njih)“. Besedilo nemško ali v nemškem prevodu. Tekmujejo lahko skladatelji vseh držav, toda samo z enim delom. Delo ne sme biti tiskano ali javno prednašano. Partituro je predložiti v prepisu, ne v izvirnem rokopisu. Gled vposlanja veljajo običajni predpisi (geslo na naslovu in na priloženem zapravljenem kuvertu, ki vsebuje ime in naslov skladatelja). Zadnji termin: 1. maj 1912. Jury: Karl Goldmark, Robert Hirschfeld, Herman Kretschmar, Daniel de Lange, Ferdinand Löwe, Gustav Mahler, Franc Schalk.

Znameniti kontrabassist in dirigent Sergij Kusevickij in njegova soproga sta darovala milijon mark za ustanovitev „Ruske glasbene založbe“. S to ustanovo se naj osvobodijo skladatelji od založnikov, ker je pri tem podjetju vsak založniški dobitček izključen. Tak Kusevickij, če tudi le en miniaturre, bi bil tudi nam dobro došel. Pri nas je dosti mescenov, ki podpirajo pesnike, slikarje, kiparje. O kakih ustanovah v prid ustvarajočim glasbenikom se še nič ni slišalo. Na omenjen način, ki kolikor mogoče izključuje, da se podpirajo nevredni ljudje, bi se dalo pri nas z malim kapitalom zelo mnogo koristiti.

C. kr. Akademijo za glasbo in upodabljajočo umetnost na Dunaju je obiskovalo v preteklem letu 876 učencev in učenk, med njimi je bilo 192 inozemcev. Največjo frekvenco je imela klavirska šola: 234 učenek in le 22 učenec, potem opera Šola: 139 učenek in 43 učenec, šola za gosli: 83 učenec in 23 učenec. Mojsterske šole so izkazovale 40 gojencev, šole za teorijo in dirigiranje 43, za drama 18 učenecv in učenk. Kurze za odgojo učiteljev je obiskovalo 36 učenecv. — Meseca septembra t. l. bodo na akademiji ustanovili cerkveno-glasbeni oddelok, na katerem se bodo izobraževali zborovodje in organisti.

„Potpourris“ je naslovljena stvoriteljsko-pravna študija znanega specialista dr. Jakoba Altschula, ki je objavljena v st. 27./28. znanstvenega lista „Allg. öster. Gerichtszeitung“. Avtor predlaga de lege ferenda, naj se črta prepoved svobodnega izdajanja potpurijev, ki so bili svojevoljno sestavljeni iz varovanih glasbenih del (§ 32 stv. pr. zak.), dalje, da se črta oni stavek, po katerem je dovoljeno svobodno javno prednašanje takih potpurijev (§ 35/2 istega zakona); prvo ker ni potrebno, drugo, ker ni opravljeno. Pač pa bi bilo pristaviti § 31. odstavek, po katerem naj vživajo „zakonito“ sestavljeni potupriji isto stvoriteljsko pravico, kakor izvirna dela. (§ 32 zak. z dne 26. dec. 1895. 1. „o stvoriteljski [avtorski] pravici na delih slovstva, umetnosti in fotografije“ se glasi [citetan na slovenski izdaji državnega zak.]: „Za poseganje v stvoriteljsko pravico [scil. na glasbenih delih] se mora zlasti štet: 1) izdaja izpiskov, potpurijev in aranžmantov, 2) naprava nezakonitih predstav po meri §§ 34. in 35. . .“ § 35 se glasi: „Pravica predstave se razteza tudi na vse stvoritelju in izdajo pridržane obdelave glasbenega dela, katere je napravil ali dal napraviti stvoritelj, in katere so, ako se je obdelava zakonito izdala, izšle s pridržkom pravice predstave. Obdelave, katerih ni napravil ali dal napraviti stvoritelj, se morejo predstavljati svobodno, ako je izšlo glasbeno delo ali njegova zakonita obdelava“. § 31. se pa glasi: „Stvoriteljska pravica na delih glasbe obsegata izključno pravico, delo objavljati, razmnoževati, spečavati in javno predstavljati“).

Statistično črtico o starosti skladateljev objavlja Ernst Chäller sen. v „Neue Musikzeitung“ (št. 13 t. I). Iz nje posnemamo sledeče podatke: Najvišja starost (94 let) je dosegel G. Preyer. Händel je dosegel 71 let, Haydn 72, Wagner 70, Franz 77, Lówe 73, Liszt 75, Meyerbeer 74, Gounod 75, Suppé 75, J. Strauss 74, J. S. Bach 65, Brahms 64, Marschner 66, Raff 60, Rubinstein 65, Bériot 68, Berlioz 66, Bülow 63, Beethoven 57, Chopin 40, Schumann 46, Weber 40, Wolf 43, Mendelssohn-Bartholdy 38, Mozart 35, Schubert 31, Bizet 37.

Na avstrijskih nemških gledališčih je stalno angažirano približno 4400 gledaliških in orkesterskih članov. 210 jih ima manj ko 50 K mesečnih dohodkov, 240 članov 50 do 75 K, 730 čl. 75 do 100 K, 1630 čl. 100 do 150 K, 640 čl. 150 do 200 K, 250 čl. 200 do 250 K in 700 čl. nad 250 K. Pri tem se pa more računati samo z dohodki za sedem in pol meseca. Izmed onih 700, ki jih ima mesečno gažo nad 250 K, jih prejema 76 čl. plačo od 700 do 1000 K mesečno, 35 čl. 1000 do 1500 K, 28 čl. 1500 do 2000 K in 15 čl. nad 2000 K. Največja gaža znaša 12.000 K mesečno. To gažo dobiva med igralci samo Aleksander Girardi!

Berlinski tednik »Die Woche« (založba Avgust Scherl, z. z. o. z. v Berlinu) razpisuje tri nagrade 3000, 2000 in 1000 mark za tri najboljše plesne valčke za klavir. Pogoji v št. 31. imenovanega časopisa.

prosim, da nam blagovolijo naznaniti vselej kako šifro ali psevdonim, pod katerim jim moremo odgovoriti v listnici. Na vprašanja, katerih predmet utegne zanimati tudi širše kroge, odgovarjam izključno le v listnici. — Č. g. poročevalce ujedno opozarjam, da moramo rokopise najpozneje do 8. prejšnjega meseca imeti v rokah.

Cenj. društva in gospode, ki nam pošiljajo koncertne sporedne — za katero uslužbo smo jim odkritosteno hvaležni — prosimo vladivo, da nam blagovole vselej naznaniti, kdo kako točko izvaja oziroma kateri zbor sodeluje in kdo ga vodi. To vendar važno točko pogrešamo pri skoraj vseh programih.

Sokol I. v Ljubljani. Z ozirom na samo polletno sistematično učenje sta Vaši dve pesmi lepo spričevalo Vašega talenta, hkrati pa tudi dokaz, da je ta doba daleko prekratka. Samoučenje Vam doslej ni moglo razodeti po glavnih tajnostih komponiranja. Svetujemo Vam, da se, če le mogoče, čim preje zaupate vestnemu učitelju v teoriji, katerih je več v Ljubljani. Samt učitelja, kakor se kaže, ne boste znali nadomeščati. Rokopis Vam je na razpolago.

L. Z. O. I.) V 10. taktu je teoretično oboje pravilno h in b. Kaj je avtentično, žal ne vemo. V 12. taktu poje soprano brezvomno b, ne h. 2.) Za vposlani sporedi lepa hvala.

Deván na Proseku. Vašo skladbo morda o prilikli objavimo. Če nam pa pošljete morebiti kaj drugega, boljšega, nam bo še ljubše, ker je zlasti v triju več motečih reminiscenc na Straussa in druge. Ali ne leži v naslovu „Mazurka veloce“ nekako protislovje? Skladba po našem okusu tudi ne pridobiha, če se jo igra hitreje kakor v tempu mazurk, ne glede na to, da so nekatera mesta v hitrem času težko izvedljiva.

Ad. v D. I.) Za godalne kvartete, žal, nimamo dosti prostora in premalo interesentov. Morda kaj drugega? 2.) Moški zbor smo Vam vrnili dn. 9. maja t. 1. 3.) Notico najdete v predležeci številki. Pozdrav!

„Gallus“ v Ljubljani. Ker se v zadnjem času različna vprašanja ogromno množe, morebiti odstajati odstaj samo naročnikom „N. A.“ Ako kdo sprejme list posredno od druge knjigarnje, naj nam naznani, kje. Sicer bomo molčali kakor grob.

G. M. N. v Gradcu. Za Vaše prepričljavo poročilo se Vam najiskreneje zahvaljujemo. Spored Vašega koncerta je bil prav umetniško sestavljen. Naš poklon.

Naprej v L. Lepo geslo imate: „Naprej! A Schumann pravi nekje: „Gegen Talente soll man nicht höflich sein.“ Torej v koš z Vašo „himno“ in — Naprej! Brez učenja ne pojde. Tudi Vam priporočamo za začetek Foersterjevo knjige „Harmonija in kontrapunkt“ (Cena 3 K 20 v.).

Razpis nagrad v L. Urednik našega lista ni bil nikoli član Matičine jury za presojo skladb. Čisto po nedolžnem je prisel v Vaš „Protest“, prav kakor Poncij v credo. Merite torej svoje pušice na drugo tarčo. Sicer pa blagovolite brati, kar smo v tejte številki pisali o sličnih zadevah.

P. K., Cleveland Ohio. 1.) Zbor „Svojem v tujini“ ni za nas. 2.) Narodnina „N. A.“ za Zjednjene države Severne Amerike znaša na leto K 11-20.

R. O. v P. Ni res, da ste se naših navodil „točno držali pri popravljanju Svoje skladbe.“ Tako je na pr. ena glavnih hib, srednji stavek v b-duru, ostal neizpremenjen. Za nas je skladba, žal, še vedno neporabna. Morda kaj drugega?

Kanglica v Celju. 1.) Hvala za novi prispevek. 2.) Književnih prispevkov, razen komentarja k nekemu zboru, nismo prejeli. 3.) Poročila so nam zelo dobro došla. 4.) Zbor „Na lipici“ nam blagovolite o prilikli poslati. Oprostite nekoliko zakesneli odgovor. Naš poklon!

G. S. P. v K. 1.) Vaše variacije za gosli posnemajo stare vzglede in so vsled tega premalo zanimive. S samo figuracijo in razdeljenjem akordov se dandanes ne more več učinkovati. Slednji: ali hočete res skladbo, ki začenja v c-duru, končati v b-duru? 2.) Obdelave narodnih pesmi so prav mične in na vsak način boljše, kakor marsikaterje dotočne publikacije, vendar dovršene niso. Vihravost, včasih prisilenost Vaše harmonike, neko utirano veselje na nerazvezanih disonancah, neka skakovost in nepreračunaljivost, da ne rečemo, nesolidnost harmonskega aparata kvare tu pa tam vtisk. Marsikaj gre pač tudi na rovaš pisnih in ortografskih pomot, katerih kar mrgoli v Vaših rokopisih, vsled česar bi Vam priporočali pred vsem več pozornosti in natancnosti pri spisovanju za tisk določenega rokopisa. Kako površni ste v tem oziru, se razvidi iz tega, da se v nobenem Vaših manuskriptov ne nahaja niti eden predpis tempa in — neverjetno — niti eno dinamično znamenje! Resumé: Brezvremen talent, ki pa tvarine in pred vsem samega sebe nima dovolj v oblasti. Več akribije in avtokritike! 3.) Sprejeli bi eventualno pesmi „Da sem jaz tiča“ in „Škerjanček poje“, aka nam daste dopolnen, popravljen in razločno pisan rokopis teh skladb na razpolago.

Listnica uredništva.

Vse nestalne cenj. dopisnike in skladatelje, zlasti pa one gg. avtorje, ki si želje natančnejše presoje vposlanih a ne sprejetih skladb,

(Sklep 20. avgusta 1910).

Tisk J. Blasnika naslednikov v Ljubljani.